

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2022
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język francuski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	6 maja 2022 r. – poziom podstawowy 10 maja 2022 r. – poziom rozszerzony
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2022 r.

Opracowanie

Katarzyna Gańko (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Zawisza (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)

Opieka merytoryczna

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownicy ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04

e-mail: sekretariat@cke.gov.pl

www.cke.gov.pl

Język francuski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2021/2022 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		516
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	502
	z techników	14
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	21
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	79
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	415
	ze szkół publicznych	465
	ze szkół niepublicznych	51
	kobiety	387
	mężczyźni	129
	bez dysleksji rozwojowej	471
	z dysleksją rozwojową	45

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 62 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	2
	nieśłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	2

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		6 maja 2022 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		256	
Liczba zespołów egzaminatorów*		7	
Liczba egzaminatorów*		54	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		2	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		9	

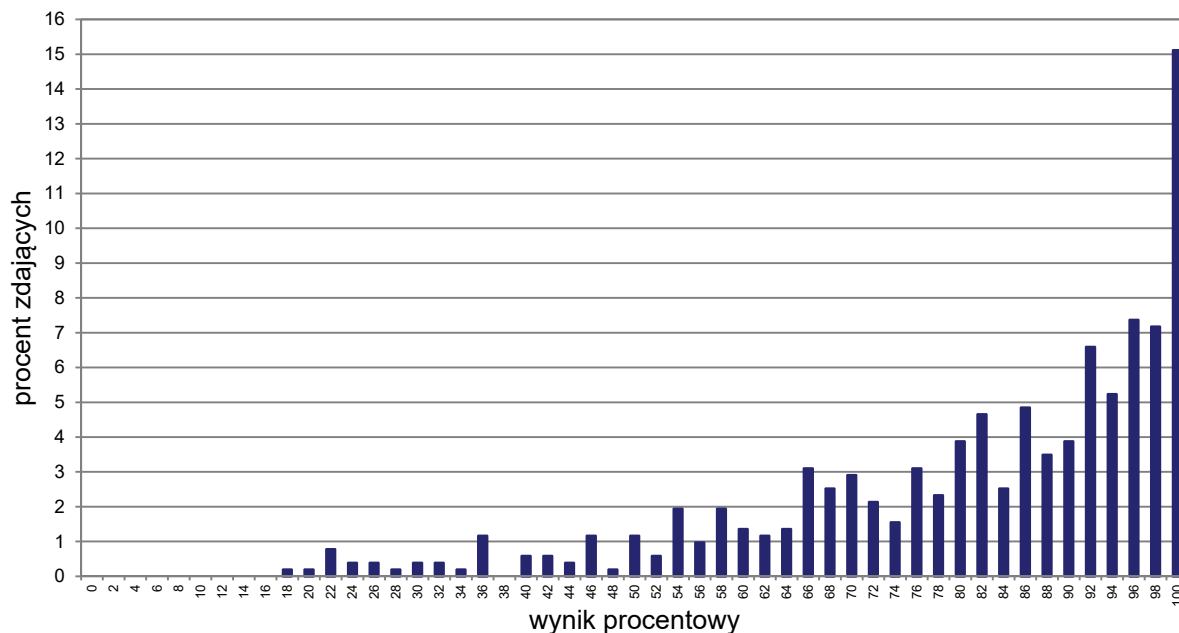
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1. Rozkład wyników zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	516	14	100	88	100	81	11	98
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	502	18	100	86	100	82	18	98
z techników	14	22	94	63	30a	53	28	86
bez dysleksji rozwojowej	471	18	100	88	100	81	19	98
z dysleksją rozwojową	45	20	100	80	66a	77	20	96

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

a. Istnieje wiele wartości modalnych. Podano wartość najmniejszą.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	94
1.2.			90
1.3.			86
1.4.			81
1.5.			64
2.1.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	85
2.2.			90
2.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	72
2.4.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	91
3.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	57
3.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	86
3.3.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	79
3.4.			86
3.5.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	62
3.6.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	59

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	85
4.2.			90
4.3.			92
4.4.			92
5.1.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	89
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	82
5.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	84
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67
6.2.			87
6.3.			75
6.4.			84
6.5.			3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.
7.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	58
7.2.			66
7.3.			84

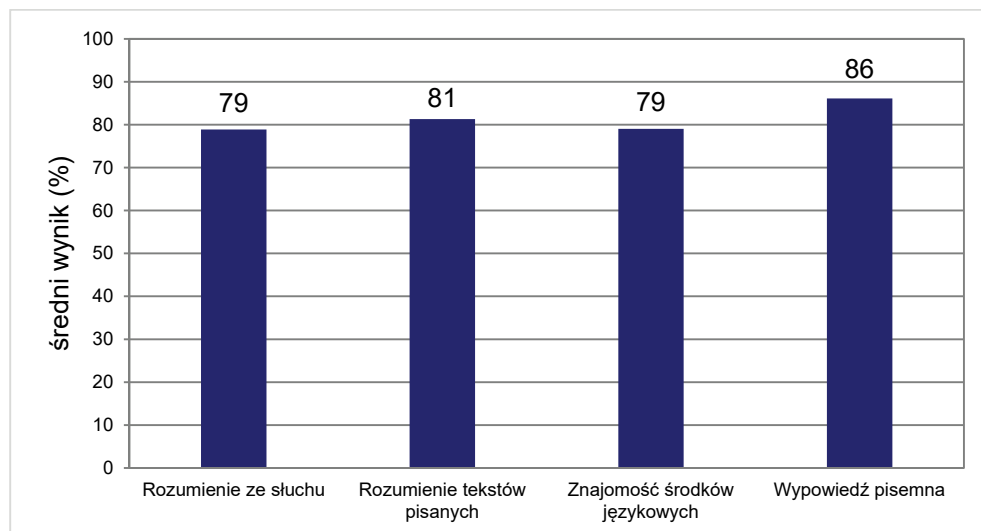
Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	65
8.2.			70
8.3.			85
8.4.			78
8.5.			80
9.1.			94
9.2.			73
9.3.			95
9.4.			77
9.5.			73

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych	5.1) Zdający opisuje [...] przedmioty, miejsca, zjawiska, czynności. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.	treść	87
			spójność	92
	IV. Reagowanie na wypowiedzi	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	87
			poprawność środków językowych	77
	tj. Wypowiedź pisemna			

WYKRES 2.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2021/2022 egzamin maturalny z języka francuskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		774
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	737
	z techników	37
	ze szkół na wsi	6
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	39
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	144
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	585
	ze szkół publicznych	685
	ze szkół niepublicznych	89
	kobiety	603
	mężczyźni	171

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 62 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	4
	słabowidzący	1
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	nieśłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	5

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		10 maja 2022 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		351	
Liczba zespołów egzaminatorów*		7	
Liczba egzaminatorów*		54	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		10	

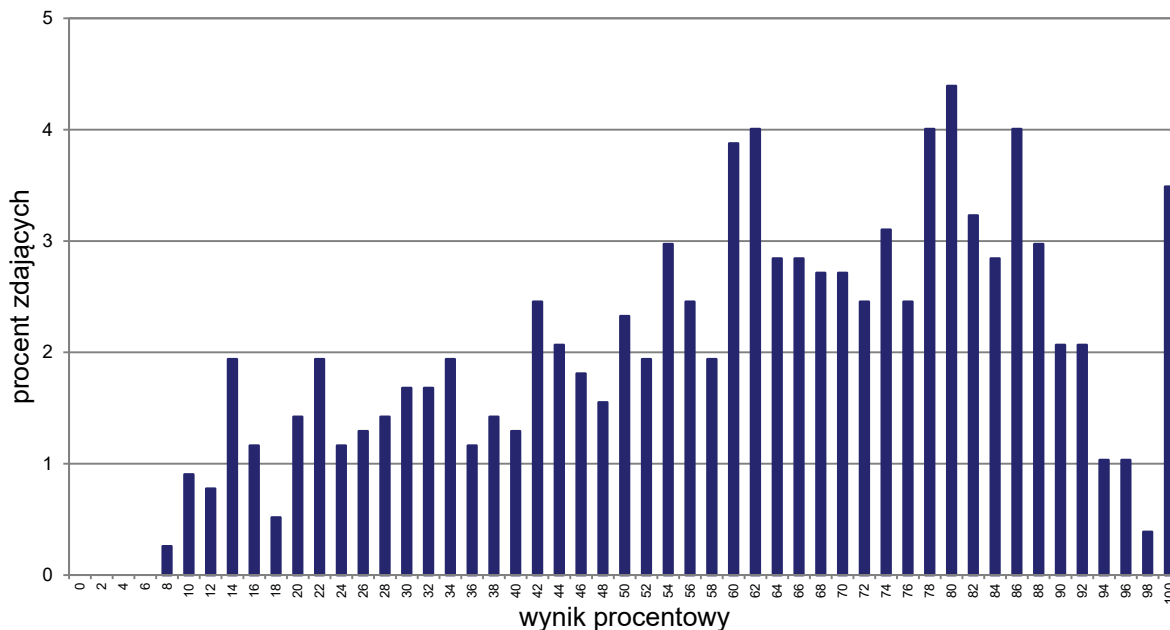
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3. Rozkład wyników zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	774	8	100	64	80	61	24
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	737	8	100	64	80	62	24
z techników	37	8	84	52	160	47	23

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.
a. Istnieje wiele wartości modalnych. Podano wartość najmniejszą.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	32
1.2.		2.1) R Zdający oddziela fakty od opinii.	33
1.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	75
2.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	78
2.2.			77
2.3.			72
2.4.			76
3.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	70
3.2.			69
3.3.			61
3.4.			37
3.5.			2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.

Rozumienie tekstów pisanych

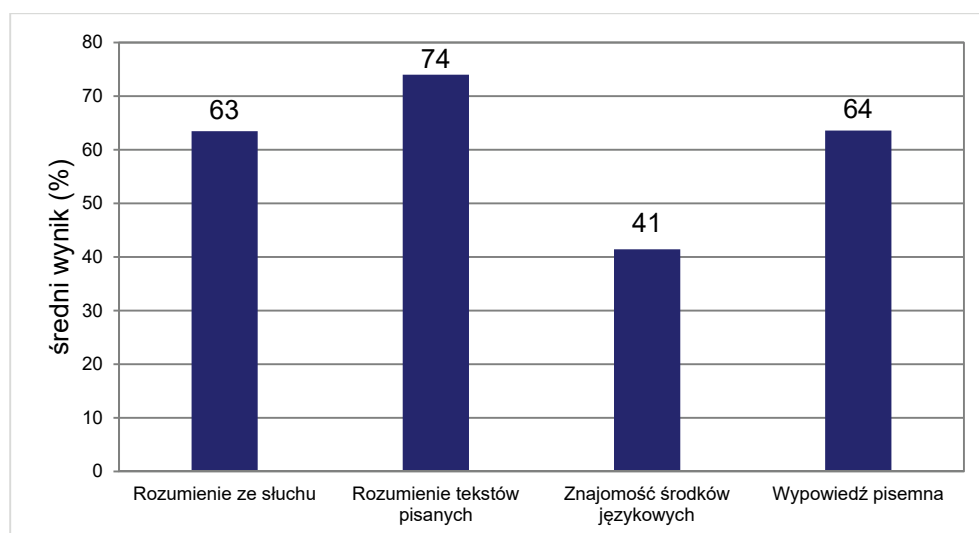
Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	72
4.2.			79
4.3.			87
4.4.			77
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	72
5.2.			68
5.3.			79
5.4.			75
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	84
6.2.			68
6.3.		3.1) R Zdający oddziela fakty od opinii.	54
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	73
6.5.		3.4) Zdający określa główną myśl tekstu.	74

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	54
7.2.			55
7.3.			36
7.4.			63
8.1.			38
8.2.			34
8.3.			33
8.4.			20
9.1.			32
9.2.			57
9.3.			37
9.4.			37

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2022		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	zgodność z poleceniem	70
		5.2) R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.		
		5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.	spójność i logika wypowiedzi	76
		5.11) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.		
7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	zakres środków językowych	56		
1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].			poprawność środków językowych	51

WYKRES 4.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wyniósł 81% punktów.

Zdający osiągnęli najwyższe wyniki za tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 86%). Nieco niższy był średni wynik za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (81%) oraz rozumienie ze słuchu i znajomość środków językowych (średni wynik – 79% w obydwu przypadkach).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali nieco wyższy średni wynik (81%) za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (77%).

W zadaniu 1. sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji wyniki zdających były zróżnicowane: od 64% do 94%. Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 1.1. W udzielonym wywiadzie Mathieu, edukator psów, wyjaśnia, że swoich klientów pozyskuje dzięki poleceniom właścicieli psów, którzy już korzystali z jego usług i są z nich zadowoleni, a więc zdanie 1.1. *Les anciens clients de Mathieu le recommandent à d'autres gens.* jest prawdziwe. W obrębie zadania 1. największym wyzwaniem było zadanie 1.5. Poprawnie rozwiązało je 64% zdających. Na pytanie dziennikarza o wykonywany zawód, Mathieu wyjaśnia, że nie jest to praca w ustalonych godzinach, czasami trzeba dostosować się do potrzeb klienta. Jednoznacznie wskazuje to, że zdanie 1.5. *Mathieu a des horaires de travail fixes.* jest fałszywe.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była także w zadaniu 3. – zadania 3.1., 3.3., 3.4. i 3.6. Wyniki zdających wahały się od 57% do 86% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejszym zadaniem w tym obszarze okazało się zadanie 3.4., w którym należało zdecydować, czym charakteryzuje się *dogą*, czyli praktyka jogi wykonywana z psami. 86% zdających nie miało problemów z wyborem poprawnej odpowiedzi **B.** (*Le dogą est destiné à tous les chiens.* Zdający dobrze zrozumieli fragment wywiadu, w którym trener dogi wyjaśnia, że ćwiczyć można z każdym psem).

Przyjrzyjmy się zadaniu 3.1., które okazało się dla zdających najtrudniejsze.

Tekst 1.

3.1. Qui était au courant de la perte de la bague ?

- A. Le fils de la dame.
- B. Le mari de la dame.
- C. La belle-fille de la dame.

Transkrypcja:

En travaillant dans le potager de la ferme familiale, une vieille dame a perdu une bague offerte par son mari il y a plus de cinquante ans. Embarrassée par cette perte, elle a acheté une bague identique pour cacher le secret à son mari. Son fils était la seule personne qui connaissait la vérité. Huit ans plus tard, son mari est mort et il n'a jamais appris ce qui s'était passé. Cette semaine, la belle-fille de la vieille dame, à sa grande surprise, a retrouvé la bague sur une carotte qu'elle avait récoltée dans le potager de la ferme.

Zadanie to rozwiązało 57% maturzystów. Po wysłuchaniu krótkiej historii o zgubionym pierścionku, zdający mieli zdecydować, kto z rodziny właścicielki pierścionka wiedział o jego zaginięciu. Zarówno mąż, jak i synowa odegrali swoje role w historii, oboje jednak nic nie wiedzieli o zaginięciu pierścionka. Przed mężem kobieta ukrywała zagubienie pierścionka, który mąż jej podarował, a synowa odnalazła ten pierścionek po ponad 50 latach, pracując w ogrodzie. Jediną poinformowaną o jego zaginięciu osobą był syn kobiety. Zdający powinni skojarzyć wyrażenie: *était au courant* ze zdania **A.** z wyrażeniem: *connaissait la vérité* w nagraniu.

W grupie zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu (zadanie 2. oraz zadania 3.2. i 3.5.) wyniki zdających były dość zróżnicowane, wahały się od 62% do 91% punktów.

W zadaniu 2. należało wysłuchać czterech wypowiedzi, które łączył temat archeologii i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w zadaniu 2.4. sprawdzającym umiejętność określania intencji autora/nadawcy tekstu (91% poprawnych odpowiedzi).

Fragment zadania:

La personne

- A.** décrit une exposition sur l'Égypte ancienne.
- B.** informe un candidat sur la formation en archéologie.
- C.** se souvient de sa mission archéologique en Égypte.

2.4.

B

Maturzyści, którzy wybrali prawidłową odpowiedź **B.** bez trudu rozpoznali wyrażenia występujące w nagraniu: *vous spécialiser en archéologie en cursus classique, nombreuses orientations possibles, vous diriger vers une licence, un stage pratique* jako informacje o możliwościach kształcenia w dziedzinie archeologii.

Najtrudniejsze w tej części arkusza okazało się zadanie sprawdzające kontekst wypowiedzi, tj. zadanie 3.5., w którym należało wskazać miejsce rozmowy.

Tekst 5.**3.5. La personne qui parle se trouve**

- A. dans une librairie.
- B. dans une chambre à louer.
- C. dans une bibliothèque communale.

Transkrypcja:

Entrez Madame ! Vous avez choisi notre « bibliogîte » alors vous partagez sûrement notre passion pour les livres. Vous en trouverez ici partout. Heureusement, il y a de la place pour un lit et une armoire ! Faites attention, elle est très ancienne ! Posez vos valises, installez-vous et profitez de notre collection. Lisez à volonté. On vous invite aussi à faire des randonnées et à visiter les sites touristiques de la région. À la fin de votre séjour, vous pourrez régler votre note en bas, à la réception.

Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 62% maturzystów. Zdający, którzy dobrze rozwiązali to zadanie, zwrócili uwagę na występującą w tekście informację o meblach, które pasowały do pokoju: *un lit et une armoire*, a nie do biblioteki i księgarni. Mężczyzna, który wynajmuje pokój (w tym nietypowym pensjonacie „bibliogîte”) zachęca do przeczytania książek, które są do dyspozycji gości oraz do zwiedzania miejsc turystycznych w regionie. Bardzo atrakcyjnym dystraktorem była odpowiedź C., którą wybrało ok. 30% zdających. Najprawdopodobniej zasugerowali się oni słowami dotyczącymi książek i czytania: *passion pour les livres, lisez à volonté, collection* oraz *bibilogîte*, które mogłyby wskazywać na prowadzenie rozmowy w bibliotece. Jednakże przypomnienie o uregulowaniu rachunku za pobyt: *À la fin de votre séjour, vous pourrez régler votre note en bas, à la réception.* wyklucza odpowiedzi A. i C. jako poprawne.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu, zadania 5.1., 5.3. i 6.5. (średni wynik – 86%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 79%).

Najłatwiejszym zadaniem okazało się zadanie 5.1. Wymagało ono określenia głównej myśli tekstu. 89% zdających wybrało poprawną odpowiedź **A.** (*Le texte parle de la naissance d'une comédie musicale.*)

Wyniki za zadania sprawdzające umiejętność wyszukiwania w tekście określonych informacji (zadania 5.2. oraz 6.1.–6.4.) były dość wysokie: od 67% do 87% punktów. Najtrudniejszym zadaniem sprawdzającym tę umiejętność było zadanie 6.1., oparte na tekście o popularnych obecnie „łowcach burz”.

6.1. Olivier Renard

- A. s'informe sur les orages sur Internet.
- B. reste tout le temps dehors pendant l'orage.
- C. part spontanément à la recherche de l'orage.
- D. arrive au dernier moment à l'endroit de l'orage.

Fragment tekstu:

Pendant que l'été bat des records en météo orageuse, les photographes du ciel se déplacent dans toutes les régions de France pour prendre les plus belles images. Olivier Renard, un chasseur d'orages amateur très actif, suit de près ce qui se passe dans le ciel. Il ne part jamais au hasard : connecté à la toile, il regarde les trajets des orages sur les applications météo de son portable. Il part toujours bien en avance, même si parfois il doit beaucoup patienter. Et si l'orage est trop proche, il s'installe avec son appareil photo dans sa voiture.

Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 67% zdających. Maturzyści, którzy ją wybrali bez trudu skojarzyli wyrażenia: *sur Internet* (w zadaniu) i *connecté à la toile* (w tekście). Pomocne było również wyrażenie: *applications météo de son portable*, które rozwijało wątek korzystania z internetu. Najbardziej atrakcyjnym dystraktorem była dla zdających odpowiedź B. Jednak informacja: *il s'installe avec son appareil photo dans sa voiture* wyklucza tę odpowiedź jako prawdziwą. Olivier Renard – łowca burz, przestrzega pewnych zasad. Zanim wyruszy z aparatem fotograficznym, śledzi trasę burzy w internecie. Fragment tekstu: *il ne part jamais au hasard* wyklucza odpowiedź C., z kolei inny fragment: *Il part toujours bien en avance* wyklucza odpowiedź D.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najlepiej opanowaną umiejętnością okazało się określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik za zadanie 4. – 90%). Zdecydowana większość zdających właściwie dopasowała nagłówki dotyczące zasad sąsiedzkiego *savoir-vivre*'u do odpowiednich części tekstu.

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była także umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik za zadanie 7. wyniósł 69%. Zadanie oparte było na tekście o jednej z najbardziej malowniczych ulic w Paryżu, rue Crémieux i wiążącymi się z tym kłopotami dla mieszkańców tejże ulicy. O ile zadanie 7.3. nie sprawiło wiele trudności – zostało poprawnie rozwiązane przez 84% maturzystów, zadania 7.1. i 7.2. okazały się znacznie trudniejsze.

Fragment tekstu:

J'habite, dans le 12e arrondissement de Paris, la rue Crémieux qui est une petite rue tout à fait charmante aux façades colorées. L'endroit est si pittoresque que tout le monde rêverait d'y vivre. **7.1. A** En effet, de nombreuses personnes venaient y prendre leurs photos et les publiaient sur Instagram. Cette popularité de la rue a donné envie aux autres de venir prendre, eux aussi, des photos pour les partager sur les réseaux sociaux. **7.2. E** Depuis, je ne pouvais plus être tranquille tant les séances photo et les tournages se succédaient.

- A. Et pourtant, la beauté du lieu a transformé la vie de ma rue en un véritable enfer.
- B. Fier d'habiter cette belle rue, j'adore poser sur ces photos avec tous ces visiteurs.
- C. Finalement, elle a été définitivement fermée à la circulation grâce aux protestations des habitants.
- D. Puis nous avons contacté la mairie de l'arrondissement et avons demandé la fermeture de la rue le soir.
- E. Certains se photographiaient en plein milieu de la rue, d'autres devant une fenêtre en oubliant que des gens vivent ici.

Zadanie 7.1. zostało poprawnie rozwiązane przez 58% zdających. Prawidłowa odpowiedź wymagała zrozumienia związku zdania **A.** ze zdaniem występującymi przed i po luce. Przed luką pojawiła się informacja o wyjątkowej atrakcyjności ulicy Crémieux. Do luki pasowało zdanie, które nawiązywało do malowniczości ulicy, która niestety zmieniła życie mieszkańców w koszmar, a zdanie po luce, wprowadzone konektorem logicznym *en effet*, wyjaśniało, na czym ów koszmar polegał: ulica stała się bardzo popularnym miejscem do filmowania i zdjęć w mediach społecznościowych. Niemalże co trzeci zdający wybrał jednak odpowiedź B. Wybór taki mógł być też podyktowany powiązaniem słowa *ces photos* ze zdania B. z fragmentem *y prendre leurs photos* po luce. Jednakże, zdanie B. nie jest logicznym uzupełnieniem luki, ponieważ fragment zdania B. *j'adore poser sur ces photos* jest w sprzeczności z informacją o uciążliwości związanej z tłumem turystów odwiedzających tę uliczkę występującą w zdaniach po luce.

Zadanie 7.2. rozwiązało poprawnie 66% maturzystów, którzy dostrzegli związki leksykalno-gramatyczne między zdaniem, a w szczególności zwrócili uwagę na określenia *autres* i *eux aussi* ze zdania przed luką, które łączą się gramatycznie i logicznie z początkiem zdania **E.**: *Certains...* Rozpoczynający zdanie po luce przyimek *depuis* nawiązuje do wydarzenia ze zdania **E.** Zafascynowani ulicą Crémieux turyści fotografują się w różnych miejscach, często pozując dosłownie pod oknami mieszkańców. Logicznym wnioskiem jest stwierdzenie, że spokój mieszkańców jest regularnie zakłócany. Nad tym ubolewa autor w zdaniu znajdującym się po luce: *je ne pouvais plus être tranquille*. Tym niemniej ponad 20% zdających wybrało odpowiedź A. Być może zasugerowali się oni informacją, że życie mieszkańców ulicy stało się piekłem, co mogłoby łączyć się ze zdaniem przed luką, gdyby nie konektor logiczny: *Et pourtant*, na początku zdania, wskazujący na opozycję między zdaniem i wykluczający zdanie A. jako prawidłowe uzupełnienie luki 7.2. Na dodatek, przyimek *depuis*, rozpoczynający zdanie bezpośrednio po luce odnosi się do wydarzenia, które powinno się pojawić w zdaniu poprzedzającym. Tymczasem, w zdaniu A. nie ma informacji na temat jakiegokolwiek wydarzenia.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik to 79%. Zadanie 8. polegające na uzupełnieniu luk w tekście odpowiednimi wyrazami było trudniejsze dla maturzystów niż zadanie 9., w którym należało wybrać wyraz, który poprawnie uzupełnia luki w obydwu podanych zdaniach (średni wynik – odpowiednio 76% i 81%). Obie te wiązki zadań sprawdzały zarówno znajomość leksyki jak i gramatyki. Wyniki za poszczególne zadania wahały się od 65% do 95% poprawnych odpowiedzi.

Najtrudniejsze zadanie w tym obszarze, to zadanie 8.1.

Fragment tekstu:

Pour finir, vous prendrez bien un café gourmand ? C'est un petit dessert à la mode. Il a été lancé 8.1. _____ plus de dix ans par la chaîne de restaurants « La Criée ».

- A. vers
- B. dans
- C. il y a

Prawidłowej odpowiedzi **C.** udzieliło 65% zdających. Zdający mieli wybrać odpowiedni przymiłek określający związki czasowe. Z tekstu wynika, że chodzi o wydarzenie, które miało miejsce w przeszłości, ponieważ użyty został czas *passé composé*. W połączeniu z nim wyrażenie *plus de dix ans* musi zostać poprzedzone przymikiem *il y a*. Wybór przymiłka *dans* byłby właściwy, jeśli odnosiłby się do czynności, która ma dopiero nastąpić. Jest to niezgodne z użytym czasem przeszłym w tekście. Z kolei odpowiedź A. nie łączy się logicznie z fragmentem zdania po luce. Po przymiunku *vers* musiałoby być podane konkretne określenie czasu (dzień, rok, wiek).

W zadaniu 9. sprawdzana była znajomość bardzo zróżnicowanych struktur leksykalno-gramatycznych, tym niemniej zdający poradzili sobie z nim doskonale. Najłatwiejsze okazały się zadania 9.1. (94% poprawnych odpowiedzi) i 9.3. (95% poprawnych odpowiedzi). Zadania 9.2. i 9.5 sprawiły zdającym więcej kłopotu. Oba te zadania rozwiązało poprawnie 73% maturzystów.

9.2.

J'ai fait un rêve _____.

Je profite de ce temps _____ pour bronzer.

- A. mince
- B. mauvais
- C. merveilleux

Przymiotnik *merveilleux* pasuje zarówno do rzeczownika *rêve* jak i do *temps*. Pozostałe dwa przymiotniki nie uzupełniają właściwie ani jednego, ani drugiego zdania. Przymiotnik *mince* nie pasuje ze względu na sens zdania. Przymiotnik *mauvais*, który wybrała prawie jedna czwarta zdających, sugerując się najprawdopodobniej popularną kolokacją *un mauvais temps*, nie może być użyty w zadaniu 9.2. z dwóch powodów: ze względu na niewłaściwe miejsce w zdaniu (w obu podanych zdaniach) oraz brak logiki w zdaniu drugim: nie można korzystać z brzydkiej pogody, aby się opalać.

9.5.

S'il _____ beau, j'irais à la mer.

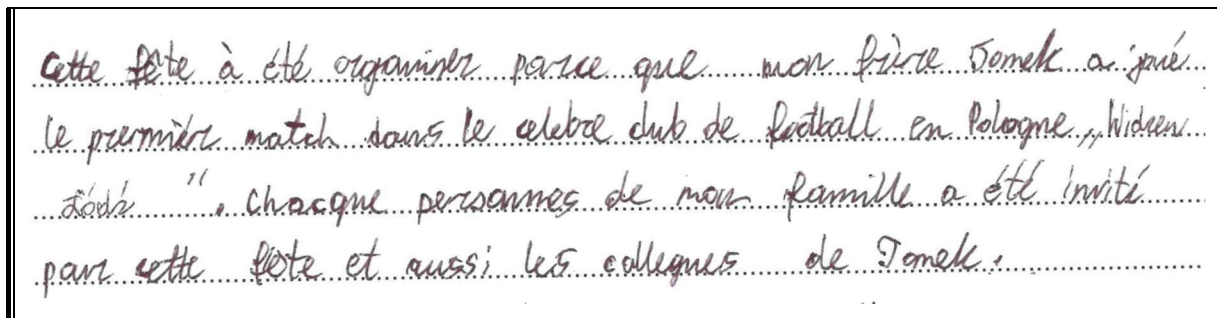
Pendant qu'elle _____ le ménage, son amie a frappé à la porte.

- A. fait
- B. ferait
- C. faisait

Zadanie 9.5. sprawdzało znajomość zgodności czasów w języku francuskim. W obu podanych zdaniach, konieczne było użycie czasownika w czasie *imparfait* – odpowiedź **C**. Pierwsze ze zdań jest zdaniem warunkowym 2. typu (*Si + imparfait + conditionnel présent*). Wskazuje na to czasownik *aller* w trybie przypuszczającym w zdaniu podrzędnym. Drugie zdanie rozpoczyna się od spójnika *Pendant que* komunikującego, że dane zdarzenie miało miejsce w tym samym czasie co inne. Wymusza on zastosowanie czasu *imparfait* dla określenia czynności, stanowiącej tło dla drugiej, jednorazowej, wyrażonej w czasie *passé composé*. Wybór odpowiedzi A. i B. jest niemożliwy w obu zdaniach, gdyż nie byłyby one poprawne gramatycznie.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 10.) to 86%. Większość zdających potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem (średni wynik za treść – 87%). Maturzyści nie mieli problemu z poinformowaniem, z jakiej okazji odbyła się uroczystość rodzinna i kto w niej uczestniczył. Najczęściej wymienianym powodem zorganizowania uroczystości były urodziny, a uczestnikami członkowie rodziny. Niektórzy zdający podawali jednak mniej standardowe powody, np. pierwszy rozegrany przez brata mecz w znanym klubie sportowym. Ilustruje to poniższy fragment pracy (Przykład 1.).

Przykład 1.

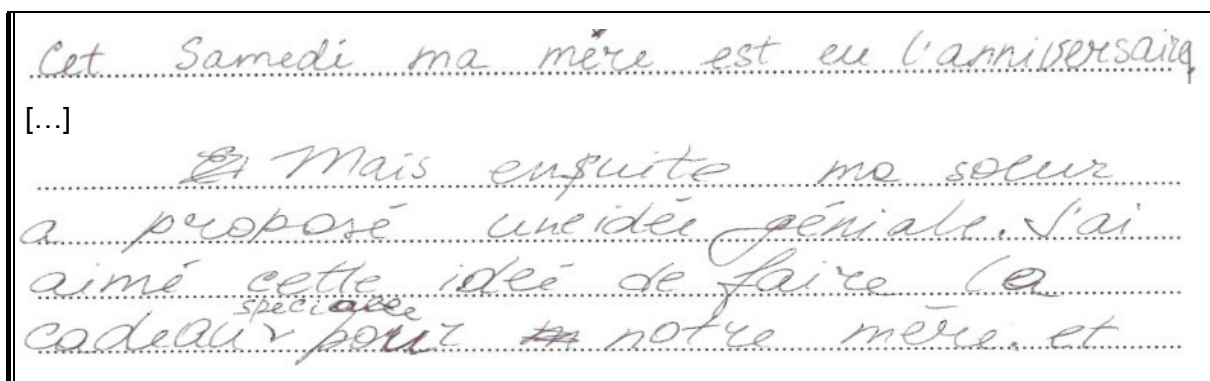

Zdający nie mieli też problemów z opisem miejsca, w którym uroczystość została zorganizowana (podpunkt 2.). Większość zdających wymieniała restaurację i opisywała jej wygląd. Nieliczni wybrali mniej popularne miejsce np. las lub park.

Realizacja podpunktu 3., w którym należało napisać, jaką niespodziankę przygotowano dla zaproszonych gości była największym wyzwaniem. Niektórzy zdający podawali informację o niespodziance dla osoby, na której cześć odbywała się uroczystość (solenizanta, jubilata). Ilustruje to poniższy fragment pracy (Przykład 2.).

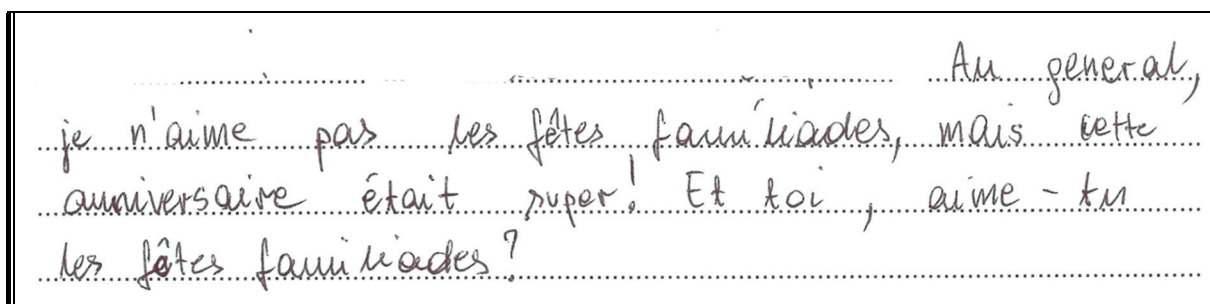
Przykład 2.

Zgodnie z Zasadami oceniania rozwiązań zadań odpowiedź, w której zdający opisał niespodziankę przygotowaną dla jubilata, a nie dla zaproszonych gości, nie była akceptowana.

Wśród opinii na temat uroczystości rodzinnych (podpunkt 4.) najczęściej pojawiały się opinie pozytywne, choć niektórzy zdający realizowali ten podpunkt zadania inaczej, np. wyrażając inną opinię (negatywną) na temat uroczystości rodzinnych ogólnie, a inną (pozytywną) na temat tej konkretnej uroczystości (Przykład 3.).

Przykład 3.

Zdający uzyskali wysoki średni wynik w kryteriach: spójność i logika tekstu (92%) oraz zakres środków językowych (87%), natomiast trochę niższy w kryterium poprawności środków językowych (77%).

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystępowali do egzaminu z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 61% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 74%). Gorzej poradzili sobie z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 63%) oraz tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 64%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 41%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (zadania 1.1., 1.3. oraz 3.5. – średni wynik 63%) okazały się dla zdających trudniejsze niż te, które wymagały znalezienia w tekście określonych informacji (zadania 2.1.–2.4. oraz 3.1.–3.4. – średni wynik – 68%).

Najtrudniejsze w tej części arkusza było zadanie 1.1., które wymagało określenia głównej myśli tekstu.

Tekst 1.

1.1. La personne parle

- A. d'une manière populaire d'acheter.
- B. des pièges des abonnements excessifs.
- C. de la hausse récente de la consommation en France.

Tekst 1.

Jusque-là, il y avait les magazines, la salle de sport et le cinéma. Puis, la musique et les séries ou les films avec Netflix. Désormais, on peut s'abonner pour tout et n'importe quoi ! Des vêtements de luxe avec l'Habibliothèque, des voyages, des produits du quotidien, de l'électroménager et beaucoup d'autres choses. 38 % des Français ont eu au moins six abonnements l'an passé, ce qui fait de nous les champions européens en la matière. Et ce n'est que le début. Cette façon de consommer va gagner du terrain dans quelques années. Qu'il s'agisse de faciliter l'accès à des services culturels ou l'acquisition de produits à renouveler régulièrement comme des bouteilles d'eau ou des capsules de café, l'abonnement simplifie la vie.

Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 32% maturzystów. Na początku wypowiedzi wymienione są różne rodzaje „produktów”, które można było już od dawna prenumerować: *magazines, salle de sport, cinéma, musique séries, films*. Lista ta cały czas się poszerza i klienci coraz chętniej zaopatrują się poprzez abonament, który niewątpliwie ułatwia życie. Fragment nagrania: *Désormais, on peut s'abonner pour tout et n'importe quoi !* czy też *l'abonnement simplifie la vie* jednoznacznie wskazuje na odpowiedź **A.** Być może informacja o dużej liczbie abonamentów we Francji zachęciła część maturzystów do wyboru opcji **B.**, jednak w nagraniu nie wspomina się o pułapkach tego sposobu kupowania. Co trzeci zdający wybrał odpowiedź **C.**, najprawdopodobniej sugerując się wyrażeniem: *gagner du terrain*. W wypowiedzi odnosi się ono jednak do przyszłości: *dans quelques années*, a w zdaniu **C.** jest mowa o niedawnym wzroście zakupów.

Dość trudne okazało się również zadanie 1.2. sprawdzające umiejętność oddzielania faktów od opinii. Poprawne rozwiązanie wskazało 33% zdających. W zadaniach tego typu, inaczej niż przy wyszukiwaniu szczegółowych informacji w tekście, zdający nie musi stwierdzić, czy dana informacja jest zgodna z tekstem. Wszystkie informacje wymienione w zadaniu znajdują się w tekście. Zadaniem zdającego jest zakwalifikować każdą z nich jako fakt lub opinię. W tym przypadku wymagane było wskazanie opinii. Wypowiedź dotyczyła społecznych zachowań spowodowanych nadużywaniem smartfonów, ich wpływu na relacje międzyludzkie oraz na zdrowie. Wskazówką do wybrania poprawnej odpowiedzi **C.** *Les nouvelles technologies ont une mauvaise influence sur notre mémoire* był fragment nagrania: *Ajoutons que les portables pourraient bien nous faire perdre la mémoire.* Użyty w powyższym zdaniu tryb *conditionnel* sugeruje, że informacja nie jest pewna, że jest to hipoteza, a nie fakt. Zdający, którzy błędnie wybrali opcje A. i B. nie zwrócili uwagi na to, że zdania te ilustrują konkretne sytuacje opisane w tekście. W przypadku odpowiedzi A. mowa jest o ludziach, którzy piszą smsy przy stole, sprawdzają informacje na Facebooku, czy robią sobie selfie, nie zwracając uwagi na osoby im towarzyszące. A więc mówiący podaje fakty. Zdanie B. poparte jest naukowymi badaniami.: *Les scientifiques ont confirmé qu'un tel comportement était provoqué par le stress*, a więc również jest to fakt.

Zadanie 3.5., w którym należało określić intencję autora wypowiedzi, okazało się najłatwiejsze (82% poprawnych odpowiedzi) spośród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu. Po wysłuchaniu wywiadu z autorem biografii znanego piosenkarza, zdający, nie mieli problemu z wyborem poprawnej odpowiedzi **A.** (*Cette émission a pour but de/d') faire connaître un grand chanteur.* Atrakcyjna dla zdających była odpowiedź B. *déplorer la disparition d'un grand artiste.* Maturzyści, którzy ją zaznaczyli (ok. 10%), być może odwoływali się bardziej do własnej wiedzy niż do treści tekstu/nagrania, bowiem śmierć Charles'a Aznavoura w 2018 roku odbiła się szerokim echem na świecie.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji była sprawdzana w zadaniach 2.1.–2.4. oraz 3.1.–3.4. Wyniki w zadaniu 3. były bardziej zróżnicowane (od 37% do 70% poprawnych odpowiedzi) niż w zadaniu 2., w którym zdający uzyskali porównywalne wyniki (od 72% do 78% poprawnych odpowiedzi).

Spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najtrudniejsze okazało się zadanie 3.4., oparte na wspomnianym już wywiadzie z autorem biografii Charles'a Aznavoura.

3.4. Charles Aznavour

- A.** était un excellent acteur.
- B.** chantait avec Édith Piaf à New York.
- C.** était l'auteur des paroles de toutes ses chansons.
- D.** se servait d'un vocabulaire riche dans ses chansons.

Fragment tekstu:

Il a débarqué à New York avec Édith Piaf. Il était son secrétaire, son chauffeur et son éclairagiste. Il ne chantait pas mais, tous les jours, il admirait son talent.

(...)

Ces chansons sont très fortes parce qu'elles véhiculent des émotions. Elles donnent la chair de poule. Aznavour avait un vocabulaire assez pauvre, mais il l'utilisait merveilleusement. Si certains de ses titres ont été écrits par d'autres que lui, il écrivait néanmoins de la grande poésie. Il n'était ni Rimbaud ni Ferré mais savait raconter des histoires formidables. C'était aussi un très grand comédien. Il aurait pu faire une carrière extraordinaire.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 37% absolwentów. Wskazuje na nią zdanie wypowiedziane przez biografę piosenkarza, nawiązujące do jego umiejętności scenicznych/aktorskich. W zdaniu **A.** wykorzystano wyrażenie synonimiczne *un excellent acteur* do użytego w nagraniu *un très grand comédien*. Najbardziej atrakcyjnym dystraktorem była odpowiedź C., którą wybrał więcej niż co trzeci maturzysta (ok. 35%). Odpowiedź ta jest niezgodna z fragmentem nagrania, w którym biograf Aznavoura wyjaśnia, że piosenkarz nie był jedynym autorem tekstów swoich piosenek, korzystał również z tekstów innych autorów. Poza tym, biograf piosenkarza mówi: *Aznavour avait un vocabulaire assez pauvre*. co wyklucza odpowiedź D. jako prawidłową. Zdający, którzy zaznaczyli odpowiedź B. zasugerowali się prawdopodobnie informacją o wspólnym pobycie w Nowym Yorku z Édith Piaf. Nie zrozumieli, że Charles Aznavour nie śpiewał z nią piosenek, a jedynie towarzyszył jej w tym tournée, pełniąc funkcje sekretarza, szofera czy też oświetleniowca.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający mieli rozwiązać zadania wymagające wyszukania w tekście określonych informacji (zadania 4.1.–4.4., oraz 6.1., 6.2., 6.4.), określenia głównej myśli tekstu (zadanie 6.5.), oddzielania faktów od opinii (zadanie 6.3.) oraz rozpoznania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zadania 5.1.–5.4). Tegoroczni maturzyści najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających pierwszą z wymienionych umiejętności (średni wynik – 77%). Wysoki wynik abiturienti uzyskali za zadanie 4., które wymagało wyselekcjonowania określonych informacji w tekście dotyczącym mniej znanych wydarzeń z historii Francji (od 72% do 87% poprawnych odpowiedzi).

Zdający dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 5. sprawdzającego umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik uzyskany za to zadanie wyniósł 74% punktów.

Zadanie 6.2. sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji okazało się dość trudne dla zdających. Zadanie było oparte na tekście literackim, który dotyczył pierwszej wizyty czterech braci wraz z matką u sąsiadki.

6.2. Le dessert de Madame Schwartzenbaum

- A.** a été vite avalé par les garçons.
- B.** n'a pas été apprécié par les enfants.
- C.** a été meilleur que les biscuits de la mère.
- D.** n'a été distribué qu'en portions minuscules.

Fragment tekstu:

On a vite regretté les biscuits de maman. Mme Schwartzenbaum est alsacienne, et elle avait préparé une spécialité régionale : un gâteau aussi bourratif que de la pâte à modeler ; on a eu l'impression de manger du béton ou pire. En plus, elle nous a servi d'énormes morceaux dans de minuscules assiettes à fleurs.

D'un seul coup, on n'avait plus très faim. Mais le regard que nous a lancé maman était clair : celui qui ne finirait pas sa part serait puni à la maison.

Heureusement qu'il y avait de la citronnade pour faire passer chaque bouchée.

– C'est une Linzertorte, a expliqué Mme Schwartzenbaum avec fierté. Vous aimez, les enfants ?

– Délicieux, s'est étranglé Jean-A.

– Un vrai régal, j'ai dit à mon tour en m'efforçant de l'avalier.

– Jamais rien mangé d'aussi bon, a articulé Jean-C., à son tour.

– Délicieux, madame Schwartzenbaum, l'a félicitée Jean-D. avant de cracher discrètement sa dernière bouchée dans son mouchoir.

– Qui en reveut une petite part ? a demandé Mme Schwartzenbaum.

– Euh ! merci mille fois, a dit maman en se levant précipitamment. Mais nous avons assez abusé de votre temps comme ça...

Prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 68% zdających. W zadaniu tym należało zdecydować, jaka była reakcja chłopców na podany przez sąsiadkę deser. Aby zaznaczyć poprawną odpowiedź należało zrozumieć fragmenty tekstu, w których autor przedstawia „męczarnie” chłopców i ich próby pozbycia się swojej porcji niesmacznego tortu. Ci, którzy wybrali odpowiedź A. zasugerowali się najprawdopodobniej występującym i w zdaniu i w tekście słowem „*avalier*”, jednak jego użycie w tym zdaniu jest zupełnie inne niż w tekście. Chłopcy nie tylko nie zjedli szybko deseru, wręcz przeciwnie, mieli ogromne trudności z jego przełknięciem. Maturzyści, którzy zaznaczyli odpowiedź C. najprawdopodobniej nie zrozumieli fragmentu tekstu dotyczącego *biscuits de maman*. Deser sąsiadki był tak niedobry, że chłopcy zjedliby nawet nie lubiane biszkopty przygotowywane przez matkę.

Najtrudniejszym zadaniem w obszarze rozumienia tekstów pisanych było zadanie 6.3. sprawdzające umiejętność oddzielania faktów od opinii. Zadanie tego typu było dla maturzystów trudne również w obszarze rozumienia ze słuchu. Można z tego wnioskować, że wiele osób nie opanowało jeszcze tej umiejętności.

Zdający mieli za zadanie zdecydować, które z podanych czterech zdań jest opinią. Prawidłową odpowiedź **B.** *Mme Schwartzenbaum avait à peu près l'âge de la grand-mère des garçons.* wskazało 54% zdających, którzy pamiętali, że czasownik « *devoir* » może wyrażać możliwość, prawdopodobieństwo i zrozumieli, że osoba, która mówi: *Mme Schwartzenbaum doit avoir au moins l'âge de notre mamie.* wyraża swoje przypuszczenie, a nie podaje fakt. Odpowiedź A. wykluczało zdanie z tekstu: *Mais le regard que nous a lancé maman était clair : celui qui ne finirait pas sa part serait puni à la maison,* z którego wiemy, że groźba kary była faktem. Zdanie C. odnosi się do sytuacji, w której Mme Schwartzenbaum zachwycona nienagannym zachowaniem chłopców, którzy, jak mylnie osądziła, docenili jej zdolności kulinarne, podarowała im w prezencie połowę ciasta. Autor opisuje zdarzenie, które miało miejsce: *On est reparti avec la moitié de la Linzertorte.*, a więc jest to fakt. Także opis niewygody, jakiej doświadczali chłopcy w trakcie wizyty u sąsiadki: *On s'est assis*

(...) *en se tortillant, à cause des coussins tricotés qui nous grattaient les fesses*. nie może zostać uznany za opinię.

Spośród wszystkich zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym największą trudność sprawiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Zadania otwarte (zadanie 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.). Średni wynik to 52% w zadaniu 7., 31% w zadaniu 8. i 41% w zadaniu 9.

W zadaniu 7. zdający zazwyczaj lepiej radzą sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość leksyki niż z tymi, w których należy się wykazać znajomością struktur gramatycznych. W tym roku najwięcej problemów sprawiło zadanie 7.3., sprawdzające znajomość słownictwa.

Fragment tekstu:

Sans besoin de prendre rendez-vous, vous pouvez vous **7.3.** _____ tranquillement pendant 15 à 30 minutes, faire la sieste et ne plus penser à rien.

7.3.

- A. poser
- B. sentir
- C. laisser
- D. entendre

Prawidłową odpowiedź **A.** wskazało 36% maturzystów. Użycie każdego z zaproponowanych bezokoliczników jest możliwe w zdaniu z czasownikiem modalnym *pouvoir*, jednak kontekst pozwala na wybranie tylko jednego z nich. Po luce 7.3. znajduje się w tekście przysłówek *tranquillement*, tymczasem po czasowniku *sentir* konieczny byłby przymiotnik *tranquille*, a po czasowniku *laisser* logiczną kontynuacją byłby kolejny bezokolicznik. Z kolei po czasowniku (*vous*) *entendre* można użyć przysłówka np. *bien* ou *mal*, jednak czasownik ten nie pasuje do kontekstu. Jedynie wstawienie czasownika *poser* pozwala zachować logikę i spójność zdania, a także jego poprawność gramatyczną.

W obszarze znajomości środków językowych najwięcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 8., w którym należało uzupełnić luki jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Najtrudniejsze okazało się uzupełnienie luki 8.4. Prawidłowo rozwiązało to zadanie 20% absolwentów. Było to jednocześnie najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu.

Fragment tekstu:

C'est toujours un plus quand nous allons dans un lieu que l'un de nous connaît bien. L'écouter **8.4.** _____ de sa région avec amour donne envie de s'y intéresser.

W języku francuskim po czasownikach percepcji zmysłowej takich jak, np. *voir*, *regarder*, *écouter*, *entendre* występuje czasownik w bezokoliczniku. We fragmencie tekstu otaczającym lukę jest mowa o słuchaniu przyjaciela, który opowiada o swoim regionie. A więc poprawną odpowiedzią w tym zadaniu był bezokolicznik *parler*. Zdający, którzy tak uzupełnili tę lukę zwrócili uwagę, że po luce jest przyimek *de*, który jest uzasadniony tylko przy czasowniku *parler*. Czasownik *raconter*, który był najczęściej wpisywanym błędnym

rozwiązaniem, nie wymaga użycia żadnego przyimka, gdyż tworzy konstrukcję bezprzyimkową *raconter quelque chose*.

W zadaniu 9., polegającym na przekształcaniu zdań, dużą trudność sprawiło zdającym zadanie 9.1.

9.1. Où est-ce que tu as mis mes robes d'été ?

Je les _____ dans l'armoire.

Prawidłowo rozwiązało to zadanie 32% abiturientów. Poprawne przekształcenie fragmentu zdania wymagało od maturzystów uzgodnienia *participe passé* z dopełnieniem bliższym wyrażonym zaimkiem *les* poprzedzającym czasownik w czasie przeszłym. A więc prawidłowym rozwiązaniem tego zadania było: *ai mises*. W zasadach oceniania dopuszczona jest możliwość zastąpienia czasownika « *mettre* », czasownikiem o podobnym znaczeniu, np. *pendre*, *laisser*, pod warunkiem uzgodnienia imiesłowu. Najczęstszym błędem popełnianym przez zdających było właśnie nieuzgodnienie *participe passé* co do liczby i rodzaju z zaimkiem *les*.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Maturzyści mieli do wyboru dwa tematy: rozprawkę, w której należało przedstawić dobre i złe strony zamawiania posiłków przez telefon lub przez internet oraz list do osoby odpowiedzialnej za przyznawanie stypendiów socjalnych cudzoziemcom w jednym z uniwersytetów we Francji. W liście należało uzasadnić wybór tej właśnie szkoły wyższej oraz wyjaśnić, dlaczego zdający ubiega się o to stypendium. Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli w kryterium spójności i logiki wypowiedzi – 76% punktów. Dość wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 70%). Zdarzały się jednak prace, w których pominięty był jakiś istotny element tematu, np. rozprawki, w których abiturienti pisali o zamawianiu przez internet nie posiłków a produktów spożywczych do samodzielnego ich przygotowania (np. makaronu, przypraw itp.) lub opisywali sposób korzystania z aplikacji sklepów internetowych z żywnością. Niektórzy zdający nie odnosili się do zamawiania produktów, tylko do korzystania z restauracji. W przypadku listów, wydaje się, że część zdających nie rozumiała określenia *stipendium socialne* i zamiast nawiązać do trudnej sytuacji materialnej rodziny, jako powód ubiegania się o to stypendium przedstawiali np. chęć podróżowania po świecie, poznawania nowych kultur. Nieliczni absolwenci nie ustrzegli się pewnych usterek w formie listu, np. zapominali o odpowiednim zwrocie kończącym list formalny.

Niższy wynik zdający uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 56%). Pokazuje to, że absolwenci stosowali głównie słownictwo i struktury o wysokim stopniu pospolitości. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności językowej (średni wynik – 51%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka francuskiego pozwala na sformułowanie następujących rad dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Tegoroczni abiturienti uzyskali niskie wyniki za zadania sprawdzające umiejętność oddzielania faktów od opinii, zarówno w obszarze rozumienia ze słuchu jak i w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Wskazane byłoby uczulenie uczniów na rozpoznawanie, czy wypowiedziana lub napisana przez kogoś informacja jest faktem czy opinią. Faktem jest coś, co rzeczywiście miało miejsce, co można potwierdzić za pomocą dowodów, statystyk, dokumentacji lub badań. Fakt pozostaje niezmienny, niezależnie od tego, kto o nim mówi. Natomiast opinia, to osobisty pogląd lub osąd na dany temat. Często jest to hipoteza lub przypuszczenie, które nie są poparte faktami lub dowodami.
- ❖ Na poziomie podstawowym dość trudne okazało się zadanie sprawdzające rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu. Wyraźnie widać, że maturzyści uzyskują niższe wyniki, kiedy rozwiązanie zadania wymaga zrozumienia dłuższego fragmentu tekstu lub logicznego połączenia informacji z kilku zdań. Należy zwracać uwagę uczniów na różnorodne rodzaje związków w tekście, np. typowe wyrażenia, które wskazują na kontynuację myśli, wprowadzają przeciwny punkt widzenia lub zapowiadają ilustrację jakiegoś problemu przykładem. Aby doskonalić umiejętności uczniów, warto też przygotować ćwiczenia polegające na układaniu fragmentów tekstu we właściwej kolejności oraz łączeniu różnych części tekstu w logiczną całość, np. za pomocą wskaźników zespolenia (tzw. *connecteurs logiques*). W ten sposób uczniowie nie tylko rozwiną swoją świadomość tego, czym jest tekst i co sprawia, że stanowi spójną całość, ale może to także wpłynąć pozytywnie na przykład na jakość tworzonych przez nich tekstów własnych.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Wskazywać to może na zbyt duże skupienie się na lekcjach na umiejętnościach receptywnych i mniej intensywną pracę nad jakością języka uczniów. Tymczasem brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa może wpływać nie tylko na wynik osiągnięty przez maturzystów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często pośrednio powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów. Staje się też poważną przeszkodą w stworzeniu poprawnej, logicznej, wyczerpującej wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa, którym dysponują zdający (szczególnie ci, którzy przystępują do egzaminu na poziomie rozszerzonym), można stwierdzić, że wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia syntaktyczne polegające na kształtowaniu umiejętności konstruowania zdania tak, aby najtrafniej wyrażało ono pożądaną myśl. W procesie edukacyjnym szczególny nacisk należy położyć na ćwiczenia wzbogacające zasób słownictwa, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów o znaczeniu przeciwnym i wyrazów bliskoznacznych, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi, sięganie do idiomów, metafor itp.